

# Obsah

|                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------|----|
| Úvodem .....                                                           | 3  |
| 1 Regiony.....                                                         | 5  |
| 1.1 Osídlení a sídla .....                                             | 5  |
| 1.2 Regiony.....                                                       | 8  |
| 1.2.1 Vymezení regionu.....                                            | 9  |
| 1.2.2 Vlastnosti regionu.....                                          | 10 |
| 1.2.3 Dělení regionů diferenciací a řádovostní hierarchizací.....      | 13 |
| 1.2.3.1 Řádovostní hierarchizace regionů.....                          | 14 |
| 1.2.3.2 Regionální rozdíly .....                                       | 18 |
| 1.3 Regionální procesy .....                                           | 18 |
| 1.3.1 Migrace a mobilita.....                                          | 19 |
| 1.3.1.1 Druhy prostorové mobility obyvatelstva .....                   | 19 |
| 1.3.1.2 Formy migrace.....                                             | 21 |
| 1.3.1.3 Sídelní (regionální) dělba práce.....                          | 22 |
| 1.3.1.4 Urbanizace .....                                               | 22 |
| 1.4 Širší pojetí urbanizace, vývoj sociálněgeografického systému ..... | 26 |
| 1.5 Procesy prostorové přeměny (urbanizovaného) území .....            | 29 |
| 1.5.1 Obnova .....                                                     | 29 |
| 1.5.2 Revitalizace .....                                               | 30 |
| 1.5.2.1 Modernizace .....                                              | 31 |
| 1.5.2.2 Gentrifikace .....                                             | 31 |
| 1.5.2.3 Regenerace.....                                                | 31 |
| 1.5.2.4 Dostavba .....                                                 | 32 |
| 1.5.2.5 Přestavba.....                                                 | 32 |
| 1.5.2.6 Asanace.....                                                   | 32 |
| 1.5.3 Rekonverze .....                                                 | 33 |
| Literatura k tématu.....                                               | 33 |
| 2 Teorie regionální politiky .....                                     | 35 |
| 2.1 Co je regionální politika .....                                    | 35 |
| 2.1.1 Základní cíle regionální politiky.....                           | 36 |
| 2.1.2 Výchozí principy regionální politiky.....                        | 36 |
| 2.1.3 Zaměření regionální politiky .....                               | 37 |
| 2.1.3.1 Vymezení regionů regionální podpory .....                      | 37 |
| 2.2 Vznik a vývoj regionální politiky .....                            | 39 |
| 2.2.1 Počátky regionálních politik jednotlivých států .....            | 39 |
| 2.2.1.1 Příklady implementace národních regionálních politik.....      | 40 |
| 2.2.2 Vývoj koordinované regionální politiky EU .....                  | 44 |
| 2.2.2.1 1. období: od r. 1958 - do r. 1974.....                        | 44 |
| 2.2.2.2 2. období: od r. 1975- r. 1988.....                            | 44 |
| 2.2.2.3 3. období: od r. 1989 do r. 1999 .....                         | 44 |
| 2.3. Teorie regionálního rozvoje.....                                  | 45 |
| 2.3.1 Hlavní vývojové etapy teorií regionálního rozvoje .....          | 46 |
| 2.3.1.1 Neoklasické modely regionálního růstu .....                    | 48 |
| 2.3.1.2 Teorie „jádro- periferie“ .....                                | 48 |
| 2.3.1.3 Neo- (post-) marxistické teorie regionálního vývoje.....       | 49 |
| 2.3.1.4 Teorie „nové ekonomické geografie“ .....                       | 49 |
| 2.3.1.5 Teorie vysvětlující vývoj v období post-fordizmu .....         | 50 |
| 2.3.2. Pojetí regionální politiky .....                                | 52 |

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Literatura k tématu.....                                                          | 53  |
| 3 Nástroje regionální politiky .....                                              | 55  |
| 3.1 Plánování .....                                                               | 55  |
| 3.1.1 Druhy plánů .....                                                           | 55  |
| 3.1.2 Postup plánování .....                                                      | 56  |
| 3.1.3 Formy plánování.....                                                        | 58  |
| Literatura k tématu.....                                                          | 58  |
| 3.2. Strategické plánování .....                                                  | 59  |
| 3.2.1 Počátky a vývoj metody strategického plánování .....                        | 59  |
| 3.2.2 Přístupy ke strategickému plánování.....                                    | 60  |
| 3.2.2.1 Ekonomický přístup.....                                                   | 60  |
| 3.2.2.2 Sociogeografický přístup.....                                             | 62  |
| 3.2.2.3 Environmentální přístup - Přístup udržitelného rozvoje.....               | 63  |
| 3.2.3 Metody tvorby strategických dokumentů .....                                 | 66  |
| 3.2.3.1 Expertní metoda.....                                                      | 66  |
| 3.2.3.2 Komunitní metoda .....                                                    | 66  |
| 3.2.3.3 Metoda vnitřních zdrojů .....                                             | 71  |
| 3.2.3.4 Kombinace metod.....                                                      | 71  |
| 3.2.4 Obecné charakteristiky a kritéria strategického plánu.....                  | 72  |
| 3.2.5 Strategický plán a jeho části – vize, strategická úroveň, akční plány ..... | 73  |
| 3.2.5.1 Analytická část strategického plánu .....                                 | 74  |
| 3.2.5.2 (Strategická) vize.....                                                   | 75  |
| 3.2.5.3 Strategický plán .....                                                    | 76  |
| 3.2.5.4 Akční plány .....                                                         | 76  |
| 3.2.6 Proces tvorby strategického plánu.....                                      | 77  |
| 3.2.6.1 Analytická část .....                                                     | 77  |
| 3.2.6.2 Strategická část.....                                                     | 81  |
| 3.2.6.3 Realizační úroveň .....                                                   | 82  |
| 3.2.6.4 Monitorovací a hodnotící fáze.....                                        | 87  |
| Literatura k tématu.....                                                          | 91  |
| 3.3 Územní plánování.....                                                         | 93  |
| 3.3.1 Základní urbanistické charakteristiky.....                                  | 93  |
| 3.3.1.1 Funkce .....                                                              | 93  |
| 3.3.1.2 Prostor.....                                                              | 94  |
| 3.3.1.3 Provoz.....                                                               | 95  |
| 3.3.2 Právní úprava územního plánování .....                                      | 96  |
| 3.3.2.1 Cíle a úkoly územního plánování .....                                     | 97  |
| 3.3.2.2 Úkoly územního plánování.....                                             | 97  |
| 3.3.2.3 Nástroje územního plánování .....                                         | 98  |
| 3.3.2.4 Nástroje územního plánování dle předešlé právní úpravy.....               | 102 |
| 3.3.3 Aktéři územního plánování .....                                             | 107 |
| Literatura k tématu.....                                                          | 108 |
| 3.4 Ekonomické (finanční) plánování .....                                         | 109 |
| 3.4.1 Ekonomické nástroje regionální politiky.....                                | 109 |
| 3.4.1.1 Makroekonomické nástroje .....                                            | 109 |
| 3.4.1.2 Mikroekonomické nástroje .....                                            | 110 |
| 3.4.2 Nástroje ekonomického plánování .....                                       | 110 |
| 3.4.2.1 Rozpočet .....                                                            | 111 |
| 3.4.2.2 Rozpočtový výhled .....                                                   | 111 |
| 3.4.2.3 Dlouhodobé finanční plány .....                                           | 112 |

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Literatura k tématu.....                                                    | 113 |
| 3.5 Optimalizace plánovacích nástrojů pro potřeby regionálního rozvoje..... | 115 |
| 3.5.1 Modely vztahu strategických a územních dokumentů .....                | 116 |
| 3.5.2 Modely vztahu územních a finančních (ekonomických) plánů.....         | 117 |
| 3.5.3 Modely vztahu strategických a finančních (ekonomických) plánů .....   | 118 |
| 3.5.4 Optimalizace vazby mezi rozvojovými dokumenty .....                   | 118 |
| Literatura k tématu.....                                                    | 122 |
| Použitá literatura.....                                                     | 123 |
| Obsah.....                                                                  | 127 |